La urma urmei, sunt două tipuri de oameni:
unii care îi spun lui Dumnezeu: „Facă-se voia Ta”
și alții cărora Dumnezeu le spune: „Facă-se voia ta”!

C.S. Lewis

De la literă la Cuvânt
Un demers sculptural

LITERA VIE

Capela Sixtină, final de secol XV. David se luptă cu Goliat. Cei doi formează un semn știut doar de inițiați, litera Ghimel (ג), simbolul puterii. O sută de ani mai târziu, Rembrandt van Rijn scrie cu litere ebraice un text misterios în pictura sa, Ospățul lui Baltazar (mai exact, Beltșațar): „mene, mene, tekel, ufarsin" („numărat, cântărit, împărțit"). Interesant este că aceste cuvinte nu sunt scrise de la dreapta la stânga, pe registru orizontal, așa cum cere limba ebraică, ci pe coloane verticale, încifrând textul, așa cum s-a întâmplat în episodul din cartea lui Daniel, când el este chemat să descifreze textul criptic apărut pe peretele regelui babilonian în timp ce acesta profana vasele sfinte ale Templului din Ierusalim, pe care tatăl său, Nabucodonosor, le luase ca pradă de război.[1]

Fascinația asociată cu literele ebraice ne conduce pe un drum inițiatic, către sensurile lucrurilor, tainele Creației și Nume sfinte care sunt putere.

Sara[2], soția lui Abraham, primește un Hei (litera H) adăugat numelui ei, care nu doar simbolizează Duhul, ci este Duh, pentru ca ea să îl poată concepe, la vârsta senectuții, pe Isac. Fiecare literă din Tora (primele cinci cărți din vechiul testament, atribuite lui Moise) pare să fie pusă la locul ei, perfect, codat, Divin. Origene atribuie îngerilor creația limbilor, iar pentru aceasta ei trebuie să fi creat mai întâi literele – arhetipuri ale lumii, modele originale și originante ale universului vizibil.

"Amin zic vouă: până ce va trece cerul și pământul, o iotă[3] sau o cârtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate."

Sf. Ev. Matei, 5:18

De la bun început, Cartea Cărților se relevă ca fiind un metatext. BEREȘIT בראשית (La început...), un cuvânt cât o lume. Be – întru; Reșit de la Roș – cap/început, mai poate fi citit și BARA – a creat; ȘIT– șase (zile), are șase litere în total. Prima literă a acestui prim cuvânt, ב Bet (B), care înseamnă casă (spațiul unde este creat Cosmosul), mai ascunde o taină în forma sa grafică: închisă

[1] Cu altă ocazie, se pare că Rembrandt a înțeles sensul exact al cuvântului קרן *(Keren), care înseamnă atât corn, cât și rază și, față de Michelangelo care l-a sculptat pe Moise încornorat, tabloul pictorului olandez îl înfățișează pe Profet cu fața inundată de lumină.*

[2] Toate cuvintele și numele din limba ebraică sau aramaică sunt scrise fonetic în limba română și traduse, unde este cazul, de autor.

[3] Referire la litera yod (i), cea mai mică dintre literele alfabetului ebraic, asemănătoare cu o virgulă.

pe trei laturi – cele care sunt înainte, deasupra și dedesubt – dar deschisă înspre textul care urmează; o interpretare cabalistică spune că astfel ne este interzis sau inaccesibil să cercetăm ce a fost înainte de acest moment al Creației.

Punctul din centrul literei, un germene cosmic care începe a se forma în spațiu, ne duce cu gândul la misteriosul ȚIMȚUM. Noțiunea de Țimțum din Cabala Lurianică explică modul în care Dumnezeu își contractă/retrage Lumina Nesfârșită pentru a permite apariția unui spațiu conceptual, unde tărâmul finit poate exista aparent independent, dezvoltându-și liberul arbitru. În Creștinism, Dumnezeu Cuvântul se constrânge pe sine (Kenoza) pentru a deveni om. Este limpede că vorbim despre același Dumnezeu kenotic care se sacrifică pentru creația Sa.

"Înainte de Creație, a existat doar Lumina Nesfârșită care a umplut toată existența. Când în Voința lui Dumnezeu s-a ridicat creația, lumi au emanat și au emanat... El s-a restrâns pe sine într-un punct central, chiar în mijlocul Luminii Sale. A constrâns acea lumină, despărțind-o de marginile care o înconjurau, rămânând astfel un vid, un spațiu gol, departe de punctul central... După acest Țimțum, El a tras în jos, din Lumina Nesfârșită, o singură linie dreaptă [de lumină] din Lumina Sa, care înconjura vidul de deasupra până dedesubt, și a ancorat-o în centru. În spațiul acela al vidului El a emanat, a creat, a dat formă și a făcut toate lumile."

— Etz Chaim, Arizal, Heichal A"K, anaf 2

„– Ce este scris în Lege? Cum citești?"[4] întreabă Mântuitorul pe învățătorul de lege care citește doar suprafața textului. Hermeneutica biblică a iudaismului rabinic afirmă că orice literă, cuvânt sau frază din Vechiul Legământ se poate citi în patru feluri, începând de la sensul literal până la trăirea textului ca revelație. Cele patru nivele de exegeză ale textului sunt:

PEȘAT (פשט) – suprafață sau sens literal, direct;

REMEZ (רמז) – alegoric, ascuns, simbolic;

DERAȘ (דרש) – căutare, comparație, midraș (exegeză teologică);

SOD (סוד) – secret, mister, inspirație, revelație.

Avem aici secretul Paradisului PaRDeS: înțelegerea semnificației textului sacru până la nivel de taină revelată.

În Quran, găsim o interpretare similară a celor patru nivele de înțelegere: literal (**'ibāra**), aluzie (**ishāra**), subtilitate (**laṭā'if**) și pofunzime (**ḥaqā'iq**).

Cabala afirmă că textul a predatat Creația și că îi este schița, planul sau matricea. Cartea Splendorii (ZOHAR), textul mistic al Cabalei, explică crearea lumii cu ajutorul literelor. Literele nu sunt doar sunete și semne grafice, ele sunt aici ființe vii, asemănătoare îngerilor, care conlucrează cu Creatorul, i se supun sau nu Lui. Literele se înfățișează una câte una în fața Creatorului, de la ultima până la prima, cerând întâietate în a fi litera cu care să înceapă crearea universului. Fiecare își expune punctul de vedere, și fiecăreia Domnul îi dă un verdict.

Litera Tav a considerat că se cuvine să se prezinte prima. „A spus: Stăpânul Lumii, dacă voiești, creează lumea cu mine, pentru că sunt pecetea inelului Tău, care este Adevărul (EMET)[5] și, cum acesta este Numele Tău, este cât se poate de adecvat ca Împăratul să înceapă cu Tav și să creeze lumea prin mine. Cel Sfânt, fie Numele Lui Binecuvântat, i-a răspuns: ești demn și merituos, dar nu ești potrivit pentru a fi cel prin care lumea va fi creată. Ești destinat a fi o pecete pe fruntea credincioșilor care au ținut legea din TORA, de la Alef la Tav[6], dar când îți vei face apariția, ei vor muri. Mai mult decât atât, tu ești pecetea cuvântului Moarte[7] și de aceea nu mi se cuvine Mie să încep lumea cu tine. Atunci, îndată acesta a plecat."[8]

Experiențe similare vor avea și celelalte litere, dar Caf (C) pune în pericol structura cosmică înfățișându-se înaintea Împăratului: „În ceasul acela, litera Caf a coborât de pe tronul ei. Tremurând, a stat în fața Sa și a spus: Stăpânul Lumii, dacă voiești, creează lumea cu mine, pentru că eu sunt Slava Ta[9]. Când litera Caf a descins de pe Tronul ei de slavă, 200.000 de lumi au fost zguduite și Tronul s-a scuturat. Și toate lumile erau să se prăbușească. Cel Sfânt, Binecuvântat să fie El, i-a spus: Caf, Caf, ce faci aici?! Bineînțeles că nu voi crea lumea cu tine. Du-te la locul tău, deoarece cuvântul CLAYAH (distrugere) începe cu tine. [Și din cauza ta] distrugerea totală este decretată. Deci întoarce-te la tronul tău și rămâi acolo. În acel moment a plecat și s-a întors la locul lui."[10]

[4] Luca 10:26.

[5] Tav este ultima literă a cuvântului EMET – adevăr.

[6] De la prima la ultima literă.

[7] Ultima literă a cuvântului mavet (moarte).

[8] Din scrisorile lui Rav Hamnuna Saba, Prolog 6, Zohar, traducerea autorului după textul în engleză, de Rav Berg.

[9] Ebr. Cavod.

[10] Zohar, Prolog 6.

[11] Bet este prima literă din cuvântul braha (binecuvântare).

După o serie de eșecuri, își face apariția penultima literă (dar a doua din alef-bet sau alfabet):
„Litera Bet a intrat și i-a spus: Stăpânul Lumii, dacă voiești, creează lumea cu mine, pentru că prin mine ești binecuvântat în lumile de sus și în cele de jos.[11] Cel Sfânt, Binecuvântat fie El, a răspuns: Desigur, Voi crea lumea cu tine, cu certitudine. Și vei apărea la începutul Creării Lumii."

Alef s-a înfățișat ultimul, dar știa că Domnul a luat deja o hotărâre în privința literei care va începe lumea, însă Stăpânul a încurajat-o spunându-i: „Alef, Alef, cu toate că lumea este creată cu litera Bet, tu vei fi prima dintre litere. Tu îmi vei exprima atașamentul și toate calculele și acțiunile oamenilor vor începe cu tine, deci unitatea va fi exprimată prin litera Alef. Cel din urmă va fi cel dintâi."

Timpul nu este liniar. O spune Cabala și o spune mecanica cuantică. Așa se explică, în termeni contemporani, cum limbajul, cuvintele, înțelesurile pot predata, aparent, lumea creată. Fericitul Augustin vorbește și el despre inteligibile preexistente prin care Logosul purcede la alcătuirea lumii. Atanasie Sinaitul interpretează „cerurile" din primul verset al Genezei ca desemnând ființele celeste și ideile inteligibile ale lumii, iar Sfântul Grigorie Palma se referă la „veacuri" ca la niște făpturi de tipul îngerilor.

O altă carte din secolul al XIII-lea, SEFER HATEMUNA spune că o literă, a cărei pronunțare nu se cunoaște, lipsește din alfabet. Atunci când aceasta se va revela, toate relele lumii vor fi reparate/restaurate. Iar Rabbi Eliezer susține că formele finale ale literelor conțin „secretul mântuirii".

CODURI ȘI NUME

Evreu de origine letonă, doctor în matematică și unul dintre cei mai mari experți din lume în teoria grupurilor, domeniu al matematicii care stă la baza fizicii cuantice, Eliyahu Rips a descoperit că TORA, în limba ebraică, conține un cod. Genialul matematician a elaborat un model complex care, implementat pe calculator, a confirmat faptul că Vechiul Testament este, într-adevăr, codificat cu informații despre viitorul omenirii.
Doron Witztum a completat modelul matematic al doctorului E. Rips, referatul experimentului lor inițial intitulându-se „Secvențe de litere echidistante în Facerea".

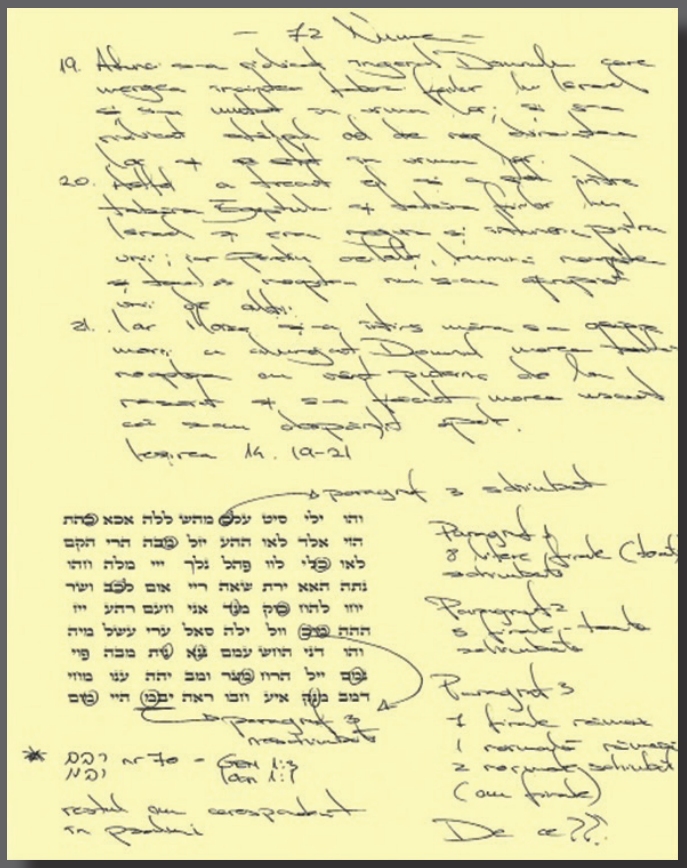

Eliyahu Rips a eliminat spațiile dintre cuvinte și a transformat textul într-un șir continuu de litere, cuprinzând 304.805 milioane de caractere. Informațiile sunt obținute prin selectarea fiecărei a N-a literă, unde N are o valoare precisă. Intersecțiile între coduri și contextul lor, în textul original, oferă informații suplimentare, referitoare la evenimentul sau persoana descifrată din cod.

Însă cu mult înainte de apariția biților informaționali, o carte obscură, „Bahir"[12], ne învață despre un Nume/Cod încifrat în Exodul 14:19–21. Trei pasaje, fiecare conținând 72 de litere se recombină astfel: prima literă a primului pasaj, ultima literă a celui de-al doilea și prima literă a ultimului pasaj formează o triadă, nepronunțabilă, de litere/coduri.
Următoarea triadă se formează alăturând a doua literă din primul pasaj, penultima, din al doilea și a doua literă din al treilea pasaj ș.a.m.d. Aceste 72 de triade se numesc cele 72 de Nume ale lui Dumnezeu, considerate asemănătoare ierahiilor îngerești, iar alăturarea lor, într-un singur inefabil Nume (SHEM HA MEFORAȘ) devine teofor.[13]
Fiecare triadă / cod / nume / ierarhie îngerească are o semnificație aparte, tâlcuită de Rav Philip Berg în cărțile sale. Acesta a găsit o metaforă modernă pentru a explica modul cum acționează aceste Nume: ochiul uman „scanează" cele trei litere ebraice și, pentru că ele, fiind de origine Divină, rezonează cu esența omului, sunt decodificate de supraconștient, acționând aproape hipnotic asupra psihicului uman, compensând, adăugând, conștientizând, curățând zone problematice, dezechilibrante ale ființei.

[12] Atribuită lui Rabbi Nehunia ben haKana, sec I.

[13] Profetul Elisei îl invie pe Habakuk (Avacum) prin intermediul acestui Nume divin, Moise desparte apele prin acest Nume.

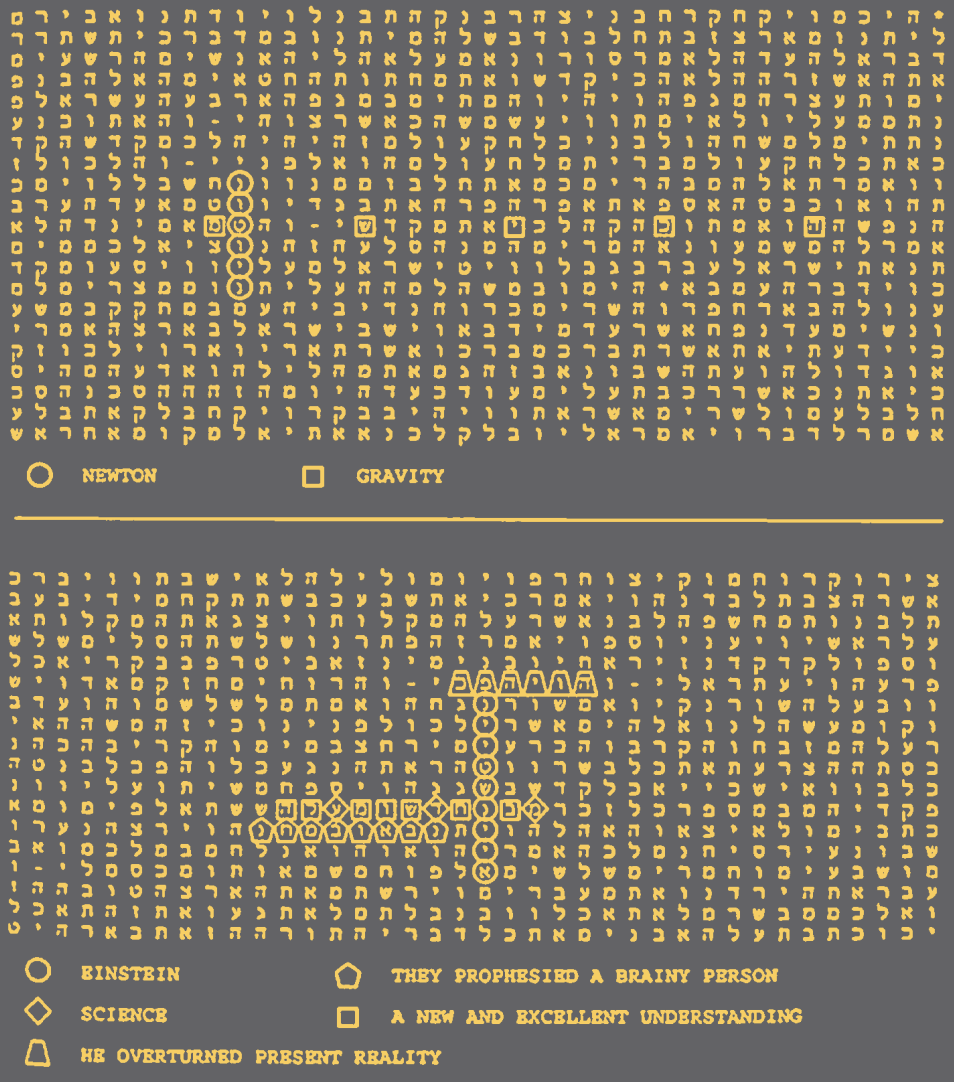

Coduri din Torah care prezic descoperirea, de către Newton, a Legii gravitației și Teoria relativității, de către Einstein.

[14] Ph – litera Pei, care se poate citi P sau F în funcție de punctuație.

[15] Ch – litera Caf, care se se poate citi C sau H gutural, în funcție de context.

Poate nu întâmplător, majoritatea rădăcinilor lexicale, în ebraică, au trei litere. Din aceste rădăcini se formează o familie de cuvinte legate ontologic între ele. SEFER – carte, MISPAR – număr, SIPUR – poveste, toate au aceeași rădăcină: ספר – SPhR[14]. Rădăcina MLCh[15] formează cuvântul מלך MELEH – Rege, acestuia, dacă i se adaugă litera ALEF – căpetenia, cel dintâi, se va forma מאלך MALAH – înger. Sensuri mai adânci are și AMEN אמן din rădăcina AMAN, pe care o găsim in Isaia 22:23: „Îl voi împlânta ca pe un drug într-un loc tare" sau, în altă traducere, „Și îl voi înfige ca pe un cui într-un loc de nădejde" sau „Şi-l voi bate ca pe un cui în loc vârtos" sau, în altă intrepretare biblică: „Sunt cu totul de acord cu ceea ce se spune!", iar în ebraica modernă, MAAMIN מאמין – CRED! Atunci când Creștinul răspunde cu Amin ecteniilor, el spune de fapt: Cred!

Versiunea în limba română a Bibliei ne pune în dificultate când citim nume proprii, pentru că observăm schimburi între litere, în traducere: E devine I, F devine P, B devine V, V devine U, B si V sunt interschimbabile și atunci avem devieri de nume cum ar fi, Bet-Lehem (casa Pâinii) care devine Vetleem, Viflaim ș.a.m.d, iar nume care ne-ar putea oferi o viziune mai adâncă asupra scripturii se pierd prin deviere, traducere și tradiție: Varava, tâlharul, se numește de fapt: IEȘUA BARABA (Iisus – Izbăvitorul BAR-fiul ABA – Tatălui), iar taina ne scapă printre degete: Iisus (Hristos),
Fiul Tatălui devine identic Omului păcătos, purtând proniator același nume, luându-i locul pe cruce.

NUMELE CEL NOU

„... căci nu este sub cer niciun alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi." (Faptele Apostolilor 4:12) Cuvântul – primul Nume cu care ni se prezintă în Evanghelia după Ioan, Cel mult așteptat devine om cu trup de om și nume de om.

Un foarte mare procent din onomasticonul biblic are vădite rezonanțe religioase, iar referirea parțială la numele lui Dumnezeu este destul de frecventă. O mulțime de nume sunt compuse alcătuind scurte propoziții. Spre exemplu: Natanael – „Dumnezeu a dat"; Elimelek – „Dumnezeu este regele meu"; Ionatan – „Domnul a dat"; Ezechiel – „Dumnezeu este puternic"; Adoniah – „Domnul este Stăpân."[16]

Numele este persoana. De aceea numele Domnului este sfânt și chemarea Lui Îi invocă Însăși Ființa. „Adevărat, adevărat, zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în Numele Meu, El vă va da." (Ioan 16:23); „Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu." (Ioan 16:24)

În aproape toată istoria biblică, numelor li se acordă o importanță cu totul specială, existând o relație strânsă între persoana și numele pe care-l purta și, de aceea, atunci când intervenea o schimbare în caracterul ori soarta cuiva, i se dădea un nou nume care putea să marcheze încetarea unei etape a vieții și inaugurarea alteia cu totul noi.[17] Iacov devine Israel, după lupta cu Îngerul, Șaul devine Pavel, în urma revelației de pe drumul Damascului. Șimon primește încă un nume: Chifa–piatră (tradus în greacă cu Petros).

Adam primește onoarea de a da nume tuturor ființelor din Rai.
ADAM în sine se tâlcuiește pământ sau, la un nivel mai profund, A – cel dintâi, DAM – sânge. HAVA חוה (Eva) se traduce prin Cea care are viață. Numele ei conține Duh – litera Hei – H și este înrudită lexical cu HAVAIA – experiență (pentru că, prin ea, începe experiența), dar și prin expresie[18], revelație și manifestare[19]. O interpretare rabinică spune că Eva a fost „construită" (IBEN יבן)[20], iar Adam a fost „format" (IŢER יצר)[21]. Eva, deci, îi este superioară lui Adam prin intuiție și înțelegere, pentru că verbul care descrie crearea ei este legat de BINA – înțelepciune, intuiție.

[16] Prof. Univ. Petre Semen, Valențele numelor în Biblie: Numele lui Iisus, înainte și după Întrupare.

[17] Ibid.

[18] Psalmi 19:3.

[19] Cartea lui Iov 36:2.

[20] Geneza 2:22 în original sunt verbe diferite pentru crearea lui Adam și a Evei, în limba română ambele sunt traduse cu „a face".

[21] Geneza 2:7.

Interdicția vetero-testamentară de a pronunța Numele Divin, care a dus la o pletoră de nume „intermediare", descriptive sau încifrate, precum Adonai, Hașem, Elohim, Șadai, YHVH etc. este anulată, în Noul Legământ, care îndeamnă omul să își creeze o relație personală cu Creatorul său prin Numele lui Hristos Iisus[22]. Parte și întreg în sine, Cuvântul devine accesibil omului prin întrupare.

Noul Nume, noul Adam, se va numi Ieșua de la verbul ישע – a izbăvi. Ieșua va deveni Iesous în greacă, Iesus în latină și va ajunge Iisus până la noi. I se va zice Cuvântul, Fiul Omului, Nazarineanul, Mântuitorul, Hristos (cel uns).

El închide cercul, împlinește Legea pe care a dat-o. Pentru aceasta, cu eleganța Divinului, punctează evenimentele importante ale vieții Sale pe pământ, în sărbătorile consacrate poporului Lui.

Prima sărbătoare dată poporului evreu în Exodul 12:3 „În ziua a zecea a acestei luni[23], fiecare cap de familie să ia câte un miel; un miel pentru fiecare casă." Mielul de sacrificiu se ia acasă cu patru zile înainte, în ziua care se numește Ziua Mielului, în a zecea zi a lunii Nisan. Iisus intră în Ierusalim în ziua pe care o știm ca Intrarea Domnului în Ierusalim, care este cu patru zile înainte de sacrificiul Său, în 14 Nisan, ziua Paștilor. Domnul își ia Mielul acasă.

Hristos moare de Pesach, Paști, în ajun, când se taie mieii, ca mielul de sacrificiu al poporului. A înviat în ziua sărbătorii primelor roade, pentru că El este Primul Rod, primul înviat și trimite Duhul Sfânt în ziua Cinzecimii, SHAVUOT, când poporul Său sărbătorește coborârea și primirea Legii pe muntele Sinai. Profețiile spun că a doua venire „va coincide" cu sărbătorile de toamnă, când se suflă din șofar[24], ca să fie primit Împaratul Slavei. Epistolele Sf. Pavel vorbesc despre trâmbițele care vor anunța a doua venire a Împăratului: 1 Corinteni 15:52, Tesaloniceni 4:16.

Nu știm ziua Nașterii Mântuitorului, însă avem câteva indicii, știind că El a venit împlinind Legea. În primul rând, profețiile vorbesc despre Nașterea la Betlehem (Micah 5:2), din fecioară (Isaia 7:4). Știm că la Betlehem se pregăteau mieii de sacrificiu pentru Templu, iar Hristos, Mielul sacrificat,

[22] În ebraică Ieșua, trad. Izbăvitor, mântuitor, salvator.

[23] Luna Nisan, prima lună a anului evreiesc.

[24] Corn de animal în care se suflă.

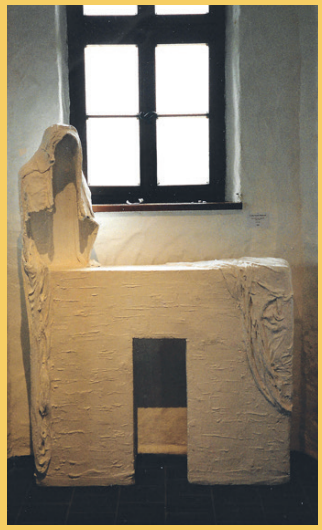

este întâmpinat de păstorii care păzeau mieii proaspăt născuți (știm din scrierile iudaice că păstorii păzeau noaptea turma doar la începutul lunii Nisan, când se năș-teau mieii). Animalele de sacrificiu trebuia să împlinească un an de Paști, pentru a fi sacrificate, deci nașterea lor se întâmplă în luna Nisan a anului precedent. Nisan este prima lună a anului, cea care schimbă noul calendar, așa cum și Nașterea Lui a schimbat calendarul umanității. Echiva-lând cu începutul începutului, prima zi a lunii Nisan, când Luna începe creșterea sa – adică Nisan 1 – este simbolică pentru Cel care a început toate. Papa Emerit Bene-dict, în cartea sa despre copilăria lui Iisus, consemnează că Dionisie Exiguul, cunos-cutul călugăr dobrogean, cel care a dat naș-tere Erei creștine în calendare, nu numai că a greșit calculul anilor cu cel puțin 4 ani, dar a menționat data de 1 Martie, dată regăsită și într-un pergament din sec. al II-lea, des-coperit în Africa.

„Cortul Adunării", preînchipuirea Templului și a lui Mesia, de care vorbește Exodul 40:1,2 trebuia să fie terminat în prima zi a primei luni, adică în Nisan 1, după 9 luni de „gestație", care are ca început sărbătoarea Sucot, cea a corturilor. Magii, urmași ai învățatului Daniel, profetul Domnului (al cărui calendar mesianic s-a dovedit exact), știind profeția acestuia cu privire la venirea Regelui, urmează steaua spre a primi cum se cuvine pe Cel mult așteptat. Irod a murit în anul 4 î.Chr. Prin urmare, Nașterea Domnului se întâmplă înainte de acest an. În anul 6 î.Chr. o conjuncție rară de stele și planete vestește magilor că un rege –Jupiter– s-a născut în Iudeea – constelația Berbecului. Această conjuncție, la care se mai adaugă Saturn și Marte, are loc în primăvara anului 6 î.Chr. Sfântul Ipolit, într-un manuscris ținut în arhivele Vaticanului, menționează ziua de 25 decembrie (zi care deja era o sărbătoare înainte de venirea Domnului) și, mai apoi, în alt manuscris, Nisan 1 (care în anul 6 î.Chr. pică în 20 martie).

Cert este că pronia divină lucrează simbolic, chiar dacă omenirea încă nu i-a descifrat toate tainele. Știm însă că alte profeții me-sianice au fost împlinite întocmai și că pro-babilitatea ca Nașterea Sa să nu urmeze această linie este foarte mică. Trecerea organică de la Vechiul la Noul Legământ este contestată doar de neștiință și orgoliu omenesc. Faptul că venirea lui Mesia a fost în mare parte respinsă de poporul evreu[25] este tot o necesitate a proniei Divine, pentru a permite întregii omeniri accesul la Cuvântul întrupat, Apostolul Pavel clarificând aceasta în Epistola către Romani 11:25, care spune „...că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor".

[25] Să nu uităm însă, că în biserica primară, nu erau acceptați cu ușurință cei care nu erau născuți sub Lege, credința în Hristos fiind confiscată de iudei pe baza unor argumente scripturistice, a genealogiei Mântuitorului și a cuvin-telor Sale. Sf. Pavel, însă, în Romani 3:29 spune: „Oare Dumnezeu este numai al Iudeilor? Nu este El și dumnezeul păgânilor? Da, și al păgânilor." El va sublinia întâietatea poporului evreu, care va fi răsplatit, atât pentru cele bune, cât și pentru cele rele, înaintea altor popoare: „Întâi evreul și apoi elinul", dar va menține egalitatea între toți oamenii, indi-ferent de neam, în fața judecății.

MUSICA UNIVERSALIS

„La început a fost Cuvântul" spune Ioan Teologul, venind cu un pas în urma Torei, la ceea ce ne este inaccesibil: lumea înainte de Bet. Umanitatea primește acces direct către Cel care generează Creația. Cuvântul – sens, sunet și informație, voință Divină, este generator de formă/undă. Măreț însă delicat[26], Divinul creează materia și viața. „Precum în cer așa și pe pământ" spune rugăciunea domnească oglindind faimoasa Tabula Smaragdină: „Ceea ce este jos este precum ceea ce este mai sus și ceea ce este sus este precum ceea ce este jos". Gândul ne duce la „apele de deasupra" și „apele dedesupt" din Geneza, la oglindire. Despre îngeri se vorbește ca despre niște „lumini și oglinzi". Oglinda receptează și reflectă, fără a încorpora, într-un amestec de real și inefabil. „Relația dintre optică, katoptrică[27] și angelologie e identificată atât în spațiul european, cât și în cel oriental, ori de câte ori e vorba de mistica luminii, de problema manifestărilor divine și de ierarhia lumilor necorporale. Lumea îngerilor – mundus imaginalis – stă ca o oglindă între lumea lui Dumnezeu și lumea oamenilor, aducându-le pe amândouă într-o nesperată contiguitate. Lumea îngerilor aduce în același plan „văzutele și nevăzutele", distanțele ireconciliabile, dihotomiile."[28]

Lumea îngerească înconjoară și asistă noua Creație, cosmosul și cununa sa – omul. Cele nouă ierarhii îngerești: Serafimi[29], Heruvimi și Tronuri, Domni, Puteri și Stăpâni, Începători, Arhangheli și Îngeri (grupați în trei triade de către Dionisie Areopagitul), frați mai mari și mentori străbat cerurile între lumea noastră și Sfânta Treime. Plutarh, rezumând opiniile lui Homer, Hesiod sau Pitagora, conchide că spațiul dintre Demiurg și pământ este populat de ființe, păzitori, supraveghetori, arhetipuri sau energii care sunt undeva între Divin și uman și care acționează ca un liant între ele.

Îngerii, martori ai începutului și ai sfârșitului, cântă și dansează euforic, încântați de lucrul Creatorului, „Lumina devine muzică, lumină sonoră. Fiecărui gest creator îi răspunde, ca un ecou, jubilația simfonică a spectatorilor cerești. Îngerii sunt cutia de rezonanță a Creației, nimbul ei acustic."[30] În conferința sa, Îngerii, muzica lumii și națiunile, rostită în deschiderea Festivalului de Muzică Simfonică de la Lucerna în 2001, Andrei Pleșu spune: „Martori ai dimineții lumii, îngerii știu și o confirmă prin imnurile lor că perfecțiunea cosmică e de natură muzicală. Cu alte cuvinte, muzica nu e un ornament colateral al lumii, ci modul ei de a fi, modelul ei. Lumea e „bună" – cum spune textul biblic – pentru că e ordo, ordine vie. Iar odinea înseamnă proporție, raport numeric corect, armonie. Pus în mișcare, marele mecanism al universului devine un

[26] „…va fi adiere de vânt lin și acolo va fi Domnul". Cartea a treia a Regilor, 19:12.

[27] Catoptica: știința oglizilor, a reflectării.

[28] Andrei Pleșu, 'Despre îngeri', Humanitas, 2003, p. 278.

[29] Terminația „im" indică un plural în lb. ebraică și atunci, nu l-am dublat cu forma de plural în traducere.

[30] Andrei Pleșu, 'Despre îngeri', Editura Humanitas 2003, p. 162.

uriaș instrument muzical, sursa unei melodii perpetue. Aceasta e „muzica sferelor" de care vorbeau pitagoreicii, „musica perennis", concertul cosmic."[31]

Călugărița benedictină Hildegard von Bingen, care a trăit în secolul al XII-lea spune că „fiecare element are, așa cum a fost rânduit de Dumnezeu, sunetul său. Laolaltă, ele răsună ca versul acompaniat de țiteră, într-o unică armonie"; „Căci – spune ea – sufletul omului este purtător de eufonie și, prin natura sa, sonor; de aceea, el se întristează adesea când își aude sunetul de la începuturi".[32]

Universul perfect, armonios și uimitor, este perceput de Pitagora ca o muzică, o muzică a sferelor.[33] În epoca modernă, conceptul de „fine tuning" completează noțiunea de „Musica Universalis" (muzica sferelor) cu argumente științifice care țin de descoperiri recente ale umanității. Stephen Hawking scrie: „Legile științei, așa cum le cunoaștem până în prezent, conțin multe numere fundamentale, cum ar fi mărimea încărcăturii electrice a electronului sau proporția între masa protonului și cea a electronului... Faptul remarcabil este că valoarea acestor numere pare a fi foarte fin reglată, pentru a face posibilă dezvoltarea vieții".

În cartea sa revoluționară „Doar Șase Numere", Martin Rees[34] alege șase constante universale care arată cât de bine reglat este universul nostru pentru Viață.

N = raportul dintre forța electromagnetică și cea gravitațională care se exercită între 2 protoni este de aproximativ 10^{36}. Dacă acest număr ar fi fost puțin mai mic, s-ar fi format un Univers în miniatură, cu timp de viață scurt.

epsilon = arată eficiența nucleară a fuziunii hidrogenului în heliu și este de 0.007. Pentru valori ale lui „epsilon" egale cu 0.006 sau cu 0.008, viața nu ar fi apărut.

omega = reprezintă densitatea Universului sau raportul dintre gravitație și forța de expansiune. Pentru valori ale acestui raport mai mari decât o „valoare critică" (aproximativ egală cu 1), Universul ar fi colapsat, iar pentru valori mai mici ale raportului, stelele și galaxiile nu s-ar fi format.

lambda = constanta cosmologică sau „antigravitația" este proporția între densitatea materiei întunecate și densitatea energetică critică a univesului, adică în unități Planck, 10−122. Dacă acestă cifră nu ar fi atât de mică, ar fi putut opri formarea galaxiilor.

Q = raportul dintre două energii fundamentale = 1/100000. Pentru valori mai mari ale lui Q, Universul ar fi fost un „spațiu violent, dominat de mari găuri negre" în care, probabil, „nu ar fi supraviețuit nicio galaxie și niciun sistem solar".

delta = numărul de dimensiuni în spațiu-timp și este egal cu trei. Într-un Univers cu două sau patru dimensiuni spațiale și mai mult de una temporală, viața, așa cum o știm, nu ar fi putut exista.

Acestea sunt doar câteva numere incredibil de exacte pentru a pune pe gânduri și pe cel mai înverșunat ateu. Perfecțiunea mașinăriei chimice din interiorul celulei, capacitatea astronomică de încifrare a codului ADN[35], ubicuitatea Florii Vieții[36], înainte ca tehnologia să o facă posi-bilă, proporțiile perfect racordate la numarul Phi[37] ale corpului ființelor vii sau stranietatea comunicării instantanee a particulelor „încâlcite"[38]

[31] Ibid.

[32] Hildegard von Bingen, 1098–1179, stareță vizionară benedictină, scriitoare, compozitoare și cercetătoare.

[33] Conceptul de muzica sferelor se datorează lui Pitagora care credea că planetele, în mișcarea lor pe sferele celeste, produc armonie (sunete armonice). În secolul 5 î.Chr., Pitagora concepea spațiul dintre Pământ și stele ca fiind un interval armonic perfect.

[34] Martin Rees (Baron Rees of Ludlow) este profesor de cosmologie și astrofizică la Universitatea din Cambrige și deținător din 1995 al titlului de „Astronomer Royal". În 2005 a fost ales președinte al „Royal Society". Are peste 500 de lucrări de cercetare publicate în reviste de specialitate, domeniile sale de cercetare fiind: cosmologia, astrofizica energiilor înalte și formarea structurilor cosmice.

[35] *Un milimetru cub de ADN poate încifra la ora actuală cu 5.5 petabiți de informație.*

[36] *Simbolul este folosit de mii de ani și îl găsim în Egipt, China, India, Turcia, pe ambele continente americane, nordul Africii, Liban, Italia, Austria și România.*

[37] *Raportul de aur (simbolul este litera greacă „phi") este un număr special, aproximativ egal cu 1,618. Apare în proporțiile corpului uman, proporțiile multor animale, plante, în ADN, în sistemul solar, în artă și arhitectură, în muzică, măsurători demografice, la bursă. Biblia și teologia (Chivotul Legământului și Arca lui Noe) sunt foarte apropiate de proporțiile Phi – 1.666).*

[38] *Quantum entanglement este un fenomen fizic care apare atunci când perechi sau grupuri de particule sunt generate și interacționează, astfel încât starea cuantică a fiecărei particule nu poate fi descrisă independent de celelalte; chiar și atunci când particulele sunt separate printr-o distanță foarte mare, „comunicarea" între aceste particule depășește viteza luminii, fiind instantanee.*

determină orice minte deshisă să se minuneze de universul incredibil în care locuiește. O interpretare cabalistică a expresiei din Geneză „Tohu Va Bohu" (tradus ca Neîntocmit și Gol) este că Tohu–uimire și Bohu–goliciune sunt împreună, atitudinea cuvenită pe care ființa o are în fața planului Divin – reverența față de lumea creată din nimic.

Mitropolitul Anthony Bloom, interpretând un pasaj din scrierile Sfântului Irineu de Lyon, spune că omenirea, cununa creației, a luat, la un moment dat, un alt drum decât cel îngeresc, reprezentat prin Pomul Vieții și l-a preferat pe cel al Pomului Cunoașterii (al binelui și al răului), un drum mai anevoios, mai lung, mai complicat, în care se poate pierde, dar un drum posibil, care are aceeași finalitate cu acela al Pomului Vieții, adică al comuniunii directe și al ascultării Creatorului. Pomul Cunoașterii înseamnă, printre altele, revelația lui Dumnezeu prin natură (observarea ei), prin știință, prin artă și muzică, prin alți oameni.

CREAȚIA CREATOARE

Îngerii îi sunt superiori omului în ierarhia cerească, dar nu neapărat superiori ca potențialitate. Citându-l pe Serghei Bulgakov „primatul ierarhic nu antrenează în mod necesar o superioritate ontologică"[39], ci „comunică oamenilor o experiență nesensibilă a lui Dumnezeu[40], iar oamenii comunică îngerilor o experiență mai sensibilă a lui Dumnezeu!" Mai mult decât atât, Pr. Dumitru Stăniloae scrie că „omul este, dintr-un punct de vedere, mai mult după chipul lui Dumnezeu decât îngerii[41], care sunt creați pentru a sluji, pe când omul este creat pentru a stăpâni și pentru a crea. Îngerilor le este refuzat un trup de carne, care, după părerea Sfântului Ioan Cassian, a fost nesansa lor, pentru că, dacă l-ar fi avut, nu ar fi căzut atât de patetic, devenind demoni. Sfântul Grigorie Palama spune că mintea și posesiunea corpului constituie o frână în cădere, căci nu poți cădea mai jos decât îți permite constituția trupului. Omul, posesor al unor daruri cu totul noi în Creație (arta, meșteșugul, căutarea științifică, simțurile), obligat să alterneze munca și rugăciunea, poate învăța îngerul despre mântuirea prin răstignire. Îngerii cunosc mai mult adâncurile dumnezeirii; oamenii, mai mult taina ei făcută evidentă prin Înviere"[42]. Sfântului Vasile cel Mare i se atribuie o frază îndrăzneață: „Omul are, odată ce Duhul s-a sălășluit în el, vrednicie de proroc, de apostol, de înger, deși e pământ și cenușă", iar Sfântul Grigorie Palama crede că oricine se străduiește cu adevărat poate ajunge egalul tuturor ierarhiilor cerești (Preoții și predicatorii pot sta pe treapta Îngerilor Păzitori, cei care își stăpânesc patimile pot sta pe treapta Domniilor, cei care alungă demonii, pe treapta Stăpâniilor, cei înalt-iubitori, pe treapta Heruvimilor, cei arzători în contemplație, pe treapta Serafimilor.) Toma d'Aquino spune că fecioarele și martirii credincioși pot depăși îngerii. Iar Angelus Silesius scrie: „Dacă mă întrebi ce este umanitatea, îți voi răspunde de îndată, cu un singur cuvânt: supra-angelitate".[43]

Această virtualitate a omului este încurajată de Mântuitorul: „Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac eu și mai mari decât acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl"[44];
„...tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i; în dar ați luat, în dar să dați."[45]

[39] Pere Serge Boulgakov, L'Echelle de Jacob, L'Age d'Homme, Lausanne, 1987, p. 130.

[40] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Teologia dogmatică ortodoxă, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978, vol. 1, p. 422.

[41] Ibid., p. 427, 428.

[42] Ibid., p. 436.

[43] Angelus Silesius, Călătorul Heruvimic, Humanitas, București, 1999.

[44] Evanghelia după Ioan 14:12.

[45] Evanghelia dupa Matei 10:8.

lucrând la 'Lecția despre Cub'
working on the 'Cube Fountain'
2005

Urmarea lui Hristos ca țel al vieții implică o moarte (a omului vechi), o înviere (a omului nou), o înălțare (a minții către sursa ei), o schimbare la față (în urma strădaniei), înseamnă lupta în deșert cu patimile proprii, înfrângerea voii proprii, în Ghetsimani, înseamnă să devii sarea și lumina lumii, să trăiești tainele; doar așa omul își poate împlini chemarea de a deveni Om.

Arta, ca mărturisire a reverenței față de Creație, este datoare să continue menirea ei de a educa și de a sluji frumosul. Arta a devenit jurnalism, critică socială, exhibiționism și nevroză publică. Frica de frumos, de dragul imediatului, al șocului și a spectaculosului, a îndepărtat artiștii contemporani de menirea lor profetică, când un flux creativ se asociază căutării spirituale.

Filozoful și esteticianul Roger Scruton spune:
„Sacrul și frumosul stau laolaltă, ca două uși ce dau spre o singură încăpere în care ne regăsim căminul."

Linda-Saskia Menczel
28 Mai 2018
(Prăznuirea Sfântei Elena Manturova)

From letters to The Word

A sculptural approach

THE LIVING LETTER

The Sistine Chapel circa 1500, David struggles with Goliath, the two form a symbol known only by initiates, the letter Gimel, the symbol of power. A hundred years later, Rembrandt van Rijn writes in Hebrew letters a mysterious text in his painting, Baltazar's Feast (or Better Beltshtzar): 'mene, mene, tekel, ufarsin' ('numbered, weighted, divided') Interestingly, these words are not written from right to left on the horizontal register, as required by Hebrew, but on vertical columns encrypting the text, as it happened in the episode in the book of Daniel when he is called upon to decipher the text that cryptically appeared on the wall of the Babylonian King as he profaned the holy vessels of the Jerusalem Temple that his father, king Nebuchadnezzar had taken as a spoils of war.[1]

The fascination with the Hebrew letters leads us through an initiation path, towards the meanings of things, to the mysteries of Creation, and to holy names that are power. Sarah[2], the wife of Abraham, receives a Hey (letter H) added to her name, which not only symbolizes the Spirit but is the Spirit, because she can now conceive Isaac the age of senectitude. Each letter in the Torah (the first five books of the Old Testament, attributed to Moses) appears to be put in its place, perfectly, encoded, Divine. Origen of Alexandria attributes to angels the creation of languages, and in order to accomplish this, they must have created the letters first, the archetypes of the world, the original and originating models of the visible universe.

"For verily I say unto you, Till heaven and earth pass, one jot[3] or one tittle shall in no wise pass from the law, till all be fulfilled."

Matthew 5:18

From the very beginning, Book of Books is revealed as a metatext. BeResheet בראשית (At first ...), a word as a world. Be – in; the Reshhead / beginning, can be read and BARA – created; SHEET – Six– six days – has

[1] On another occasion, it seems that Rembrandt understood the exact meaning of the word קרן (Keren), which means both horn and ray of light, and as opposed to Michelangelo's horned sculpture of Moses, the painting of the Dutch master renders the Prophet with his face flooded with light.

[2] All Hebrew names and words as well as all biblical quotations are written as in the King James Version and translations from the Zohar belong to Rev. Phillip Berg.

[3] Reference to the yod (i), the smallest of the letters of the Hebrew alphabet, similar to a comma.

six letters in total. The first letter of this first word, ב Bet (B), which means the house (the space where the Cosmos is created, reveals another mystery in its graphic form: closed on three sides – those that are before, above and below but opened to the following text; a Kabbalistic interpretation says that it is forbidden or inaccessible to investigate what was before this moment of creation.

The point at the center of the letter: a cosmic germ that begins to form in space, leads us to the mysterious TZIMTZUM. The notion of Tzimtzum in Lurianic Kabbalah explains how God constrains/withdraws the Endless Light to allow the emergence of a conceptual space where the finite realm can seemigly independent, develop its free will. In Christianity, God's Word constrains itself (Kenosis) to become a man. It is clear that we are talking about the same kenotic God who sacrifices Himself for His creation.

"Prior to Creation, there was only the infinite Or Ein Sof filling all existence. When it arose in G-d's Will to create worlds and emanate the emanated... He contracted (in Hebrew "tzimtzum") Himself in the point at the center, in the very center of His light. He restricted that light, distancing it to the sides surrounding the central point, so that there remained a void, a hollow empty space, away from the central point... After this tzimtzum... He drew down from the Or Ein Sof a single straight line [of light] from His light surrounding [the void] from above to below [into the void], and it chained down descending into that void.... In the space of that void He emanated, created, formed and made all the worlds."

— Etz Chaim, Arizal, Heichal A"K, anaf 2

"What is written in the law? how readest thou?"[4] The Saviour asked the law teacher who only reads the surface of the text. The

'Timp' | 'Time'
lifesize, 2016

biblical hermeneutics of rabbinical Judaism affirm that any letter, word, or phrase in the Old Covenant can be read in four ways, from the literal sense, to the experience of text as revelation. The four levels of text exegesis are:

PEASHT (פשט) – surface or literal sense, directly
REMEZ (רמז) – allegorical, hidden, symbolic
DERASH (דרש) – search, comparison, midraṣ (theological exegesis)
SOD (סוד) – secret, mystery, inspiration, revelation

Here we have the secret of Paradise ParR-DeS: Understanding the meaning of the sacred text to the level of mystery revealed.

In the Quran we find a similar interpretation of the foul levels of understanding: literal (**'ibāra**), allusion (**ishāra**), subtlety (**laṭā'if**) and profound (**ḥaqā'iq**).

Kabbalah asserts that the text predated Creation and it is in fact its blueprint, its matrix. The Book of Splendor (ZOHAR), the mystical text of the kabbalists, explains the creation of the world with the help of the letters. The Letters are not only sounds and graphic symbols, they are living beings, akin to angles, that collaborate, listen to, or not, to the Creator. The letters present themselves, one by one before the Creator, from last to first, asking to be the one that generates Creation. Each letter states its case and the Lord gives each one a verdict:

"The Letter Tav saw itself fit to come forth first. It said, Master of the World, may it please You to create the world with me because I am the seal of your ring, which is Emet (truth)[5]. And as You are called by this Name, so it would be most appropriate for the King to begin with the letter Tav and create the world by me. The Holy One, blessed be He, said to it, you are worthy and deserving, but you are not suitable for the world to be created by you. You are destined to serve as a mark on the foreheads of the faithful who have kept the Law of the Torah from Aleph to Tav[6], but when you appear, they shall die. Not only that but are the seal of the word Death[7] and because of this, you are not suitable for Me to create the world with you. It then immediately left."[8]

Other letters will share similar experiences, but Kaf (C) endangers the cosmic structure by coming before the Lord. "At that hour, the letter Caf descended from His Throne of Glory. Shaking and trembling, it stood before Him and said, Master of the universe, may it please You to create the world with me, because I am your Glory[9]. When the letter Caf descended form the Hhone of His Glory, 200.000 worlds were shaken and the Throne trembled and all the worlds were about to collapse. The Holy One, blessed be He, told it: Caf, Caf, what are you doing here?! I shall indeed not create the world with you. Go back to your place, because the word Clayah start with you and [because of you] total destruction is determined and decreed. So return to your Throne and stay there. At the same moment it took leave and returned in its place."[10]

After a series of failures, the last to least letter (but the second of the alphabet or alef-bet), presents itself before God: "The letter Bet entered and said to Him, Master of the universe, may it please You to create the world with me, because by me You are

[4] Luke 10:26.

[5] Tav is the last letter of the word EMET – truth.

[6] From the first to the last letter.

[7] The last letter of the word MAVET (death).

[8] From the letters of Rav Hamnuna Saba, Prolog 6, Zohar, adapted translation after the English text by Rav Berg.

[9] Hebrew: Cavod.

[10] Zohar, Prolog 6.

blessed in the upper and lower worlds[11]. The Holy One, blessed be He, replied: But, of course, I shall certainly create the world with you. And you shall appear in the beginning of the Creation of the world."

Alef, presented itself last, knowing that the Lord has already decided on a letter to begin the world with, but the Master encouraged it by saying: "Alef, Alef, even though the world created with the letter Bet, you shall be the first of all the letters. My attachments shall be expressed only by you and all calculations and actions of the people shall commence with you. Therefore, al unity shall be expressed by the letter Alef."
Time is not linear, Kabbalah and quantum mechanics agree on that. That is the explanation, in contemporary terms, of how language, words and meanings can predate, apparently, the created world. Saint Augustine also speaks about intelligible pre-existences which aid the Logos in the formation of the world. Athanasios of Sinai interprets 'the heavens' from the first verse of Genesis as celestial beings and inteligible ideas of the world, and saint Gregorius Palamas refers to 'eons' as beings akin to angels.

Another 13th century book, SEFER HATEMUNA, explains that a letter whose pronounciation is a mystery, is missing from the alphabet. When this letter will reveal itself, all the evils of the world will be repaired and restored. Rabbi Eliezer says that the final forms of the letters contain the secret of redemption.

[11] Bet is the first letter of the word BRAHA (blessing).

'Păzitorul' | 'The Guardian'
Lifesize, 2016

CODES & NAMES

Eliahu Rips, a Latvian Jew and a doctor in mathematics, one of the world's largest expert in group theory, quantum physics mathematics, discovered that the TORA in Hebrew contains a code. The mathematical genius has developed a complex model, which implemented on the computer, confirmed that the Old Testament is indeed encoded with information about the future of mankind.

Doron Witztum completed the mathematical model of Dr. E. Rips their initial experiment report was entitled 'Sequences of Equidistant Letters in Genesis'. Eliyahu Rips removed the spaces between words and turned the text into a continuous string of letters, comprising 304.805 million characters. The information is obtained by selecting each N-letter, where N has a precise value. The intersections between codes and their context in the original text provide additional information about the event or person deciphered in the code.

However, long before the emergence of informational bytes, an obscure book, 'Bahir'[12] teaches a name/code embodied in Exodus 14: 19–21. Three passages, each containing 72 letters, are recombined as follows: the first letter of the first passage, the last letter of the second passage and the first letter of the last passage, forms a triad of unpronounceable letters/codes.

[12] Attributed to Rabbi Nehunia ben haKana, 1st century.

The next triad is formed by joining the second letter of the first passage, the penultimate of the second and second letters of the third passage etc. These 72 triads are called the 72 God's Name, considered comparable to the angelic hierarchs, and their joining into one ineffable name (SHEM HA MEFORASH) becomes theophoric[13].

Each triad/code/name/angels has a special meaning conveyed by Rav Philip Berg in his books. He has found a modern metaphor to explain how these names work: the human eye scans the three Hebrew letters and being of Divine origin, resonate with the essence of man, are decoded by the superconscious, acting almost hypnotically on the human psyche, compensating, adding, bringing to light, cleansing, problematic, unbalanced areas of being.

Perhaps it is not by accident that most of the lexical roots in Hebrew have three letters. From these roots a family of ontologically related words is formed between them. SEFER – book, MISPAR – number, SIPUR – story, all have the same root: ספר – SPhR[14]. The MLCh[15] root forms the word מלך MELECH – King, an added letter ALEF – the chief, the first, will form מאלך MALACH – angel. Deeper meanings can also be found for AMEN אמן from the AMAN root that we find in Isaiah 22:23 "And I will fasten him as a nail in a sure place; and he shall be for a glorious throne to his father's house", or in another translation, "I will drive him, like a peg, into a firm place". or in another biblical interpretation: "I totally agree what is being said!"; and in modern Hebrew MAAMIN מאמין – I Believe! When the Christian responds Amen to the litanies, he actually says: I believe!

The Romanian version of the Bible puts us in some difficulty when we read certain names because there are interchanges between letters in translation: E becomes I, F becomes P, B becomes V, V becomes U, B and V are interchangeable and then we have deviations such as Bet-Lehem (the House of Bread), which becomes Vetleem, Viflaim and so on, and names that could give us a deeper insight into the scripture are lost by deviation, translation and tradition: Varava (Romanian for Barabbas), the thief, is called the fact is: IESHUA BARABA, (Jesus, Bar – Son of; Aba – Father) and the mystery escapes through our fingers: Jesus (the Son of the Father) becomes identical to the sinful Man, providentially bearing the same name, taking his place on the cross.

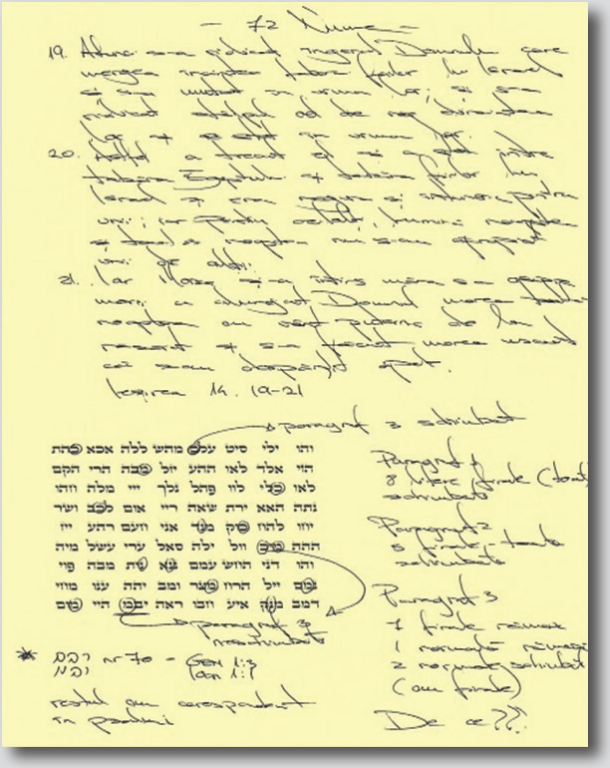

[13] The Prophet Elisha invites Habakuk through this Divine Name, Moses separates the waters by this Name.

[14] Ph – letter Pei, which can be read P or F depending on the punctuation.

[15] Ch – the letter Caf, which can be read C or H according to the context.

Torah codes that predict Newton's discovery of the Law of Gravity and Einstein's Theory of Relativity

THE NEW NAME

"... for there is none other name under heaven given among men, whereby we must be saved." (Acts 4:12). The Word – the first name with which we are presented with in the Gospel of John, the long-awaited, becomes man, with body of man and man's name.

"A very high percentage of the Bible onomastics have obvious religious resonances, and the partial reference to the name of God is quite common. A lot of names are composed of short sentences. For example: Nathanael – 'God gave'; Elimelech – 'God is my king'; Jonathan – 'The Lord has given'; Ezekiel – 'God is strong'; Adoniah – 'The Lord is the Master'".[16]

The name is the person. That is why the name of the Lord is holy and its calling invokes His very Being. "Verily, verily, I say unto you, Whatsoever ye shall ask the Father in my name, He will give it you..." (John 16:23) "Hitherto have ye asked nothing in my name." (John 16:24).

"In almost all Bible history, the names are given a very special importance, and there is a close relationship between the person and his name and therefore, when there was a change in the character or the fate of someone, he was given a new name that could mark the end of a life stage and the inauguration of a whole new one."[17] Jacob becomes Israel after the battle with the Angel, the Saul becomes Paul following the revelation on the road of Damascus. Simon receives another name: Chifa-stone (translated into Greek with Petros). Adam receives the honour of giving names to all beings in heaven. ADAM itself means Earth, or, on a deeper level, A – the first, DAM – blood. HAVA חוה (Eve) translates into The One Who Has Life. Her name contains the Spirit – the letter Hei – H and is lexically related to HAVAIA – experience (because she generates all experience), but also with expression[18], revelation and manifestation[19]. A rabbinical interpretation says that Eve was 'built' (IBEN יבן)[20] and Adam was 'formed' (IŢER יצר)[21], so Eve is superior to Adam through intuition and understanding because the verb describing her creation is related to BINAH – wisdom, intuition.

The old-testament prohibition to pronounce the Divine Name, which led to a plethora of "intermediate" descriptive or encrypted names such as Adonai, Hashem, Elohim, Shadai, YHVH, etc; is abolished in the New Covenant, which urges man to create a personal relationship with his Creator through the name of Jesus Christ. Part and whole in itself, the word becomes accessible to man by incarnation.

The new Name, the new Adam, will be called Jeshua[22] from the verb ישע – deliverer. JESUS will become Iesous in Greek, Iesus in Latin, and IIsus in Romanian. He will be called the Word, the Son of Man, the Nazarene, the Savior, Christ (the anointed one). He closes the circle, fulfills the Law he has given. For this purpose, with the elegance of the Divine, he emphasizes important events of His life on earth on consecrated holy-days of His people.

The first feast given to the Jewish people is in Exodus 12:3: "In the tenth day of this month[23] they shall take to them every man a lamb, according to the house of their fa-

[16] Prof. Petre Semen, 'Valențele numelor în Biblie: Numele lui Iisus, înainte și după Întrupare', article 2009.

[17] Ibid.

[18] Psalms 19:3.

[19] Book of Job 36:2.

[20] Genesis 2:22 in the original are different verbs for the creation of Adam and Eve.

[21] Genesis 2:7.

[22] In Hebrew: Ieshua, Deliverer, Saviour, Redeemer.

[23] Nisan, the first month of the Jewish year.

thers, a lamb for a house." The sacrificial lamb is taken home four days before, on the Day of the Lamb, on the tenth day of the month of Nisan. Jesus enters Jerusalem on the day we know as the Entrance of the Lord to Jerusalem, which is four days before His sacrifice in the month of Nisan, Passover Day. The Lord takes his Lamb home.

Christ dies on Pesach, Passover, at the time when the lambs are killed, like the sacrificial lamb of the people. He rose on the day of the First Fruits, because He is the First born, the first Risen, and sends the Holy Spirit on the Day of Pentacost, SHAVUOT, when His people celebrate the descent and receiving of the Law on Mount Sinai. The prophecies say the second coming will coincide with the autumn holidays, when the Shofar[24] is blown to receive the Emperor of GRACE. The Epistles of St. Paul speak of the trumpets that will announce the Second Coming of the Lord: 1 Corinthians 15:52, Thessalonians 4:16.

[24] Ancient musical horn typically made of a ram's horn.

We do not know the day of the Savior's birth day, but we have some clues, knowing He came fulfilling the Law He gave. First the prophecies speak of the birth of Bethlehem (Micah 5:2), of the virgin (Isaiah 7:4). We know that sacrificial lambs for the Temple were prepared in Bethlehem, and Christ, the sacrificial Lamb, is greeted by shepherds who guard the newly-born lambs (we know from the Jewish writings that shepherds guarded the flock at night only at the beginning of Nisan when lambs were born).

Sacrificial animals had to be one year old on Passover in order to be sacrificed, so their birth occurs in the Nisan month of the previous year. Nisan is the first month of the year, which changes the new calendar, just as His birth changed the calendar of humanity. And the beginning of the beginning, the first day of the month of Nisan, when the Moon begins its growth –that is, Nisan 1–, is symbolic for Him who began all. Pope Emeritus Benedict in his book about Jesus' childhood records that Dionysius Exiguus, the well-known Dobrogean monk, who gave birth to the Christian Age in calendars, has not only mistaken the calculation by at least 4 years, but mentioned as a date March 1st, the same day was also found in a parchment from the first century in Africa.

What is certain is that divine providence works symbolically even though humanity has not yet deciphered all its secrets. We know, however, that other Messianic prophecies have been fulfilled and that the likelihood that His birth would not follow this line is very small. The organic shift between the Old and the New Covenants is challenged only by human ignorance and pride. The fact that the coming of the Messiah was largely rejected by the Jewish people[25] is also a necessity of divine providence in order to allow all mankind access to the incarnate Word, the Apostle Paul clarifies this in the Epistle to Romans 11:25 which says "...that blindness in part is happened to Israel, until the fulness of the Gentiles be come in".

[25] Let us not forget, however, that in the early church, those who were not born under the Law were not readily accepted, and believing in Christ was being confiscated by the Jews on the basis of scriptural arguments, the genealogy of the Savior and His own words. But Paul, in Romans 3:29, says, "Is he the God of the Jews only? is he not also of the Gentiles? Yes, of the Gentiles also 'He will emphasize the primacy of the Jewish people who will be worshiped for both good and evil before the other peoples 'First the Jew and then the Greek', but will maintain equality among all people, regardless of their nation, in the face of judgment."

MUSICA UNIVERSALIS

"In the beginning was the Word" says John the Theologian, beginning one step behind the Torah, to what is inaccessible to us: the world before Bet. Humanity receives direct access to the One who generates the Creation. The Word – meaning, sound and information, divine will, is a form/wave generator. Great but Delicate[26], the Divine creates matter and life.

"On earth as it is in heaven" says the Lord's prayer, mirroring the famous Tabula Smaragdina: "That which is below is like that which is above & that which is above is like that which is below". A thought leads us to the "waters above" and "the waters below" in Genesis, to a mirroring. Angels are talked about as being as "lights and mirrors". The mirror receives and reflects, without incorporating, in a mixture of real and ineffable.

"The relationship between optics, catoptrics[27] and angelology is identified in both the European and the Oriental space, whenever the mysticism of light, and the question of divine manifestations and the hierarchy of intangible worlds comes to mind. The world of angels –mundus imaginalis– stands as a mirror between the world of God and the world of men, bringing them both into an unrelenting contiguity. The world of angels brings in the same plane the "seen and invisible", the irreconcilable distances, the dichotomies".[28]

[26] *'a still small voice' is where Elijah heard God, the third Book of Kings 19:12.*

[27] *The science of reflection, mirrors.*

[28] *Andrei Pleșu, 'Despre îngeri', Humanitas, 2003, p. 278.*

The angelic world surrounds and witnesses the new Creation, the cosmos and its crown – man. The nine angelic hierarchs: Seraphim[29], Cherubim and Thrones; Dominions, Virtues, Powers and Principalities, Archangels and Angels (grouped in three triads by Dionysius the Areopagite), older brothers and mentors, cross the heavens between our world and the Holy Trinity. Plutarch, summarizing the views of Homer, Hesiod, or Pythagoras, concludes that the space between the Demiurge and the earth is populated by beings, guardians, supervisors, archetypes or energies that are somewhere between the Divine and the human realm and act as a bond between them. Angels, witnesses of the beginning and of the end, sing and dance euphorically pleased with the work of the Creator, "Light becomes music, acoustic light. For every creative gesture, a symphonic jubelee of celestial spectators answer as an echo. Angels are the resonance boxes of Creation, its acoustic halo."[30]
In his conference Angels, Music of the World and the Nations, in the opening of the Lucerne Symphonic Music Festival in 2001, Andrei Pleșu says: "Witnesses of the morning of the world, the angels know, and confirm through their hymns that the cosmic perfection is of a musical nature. In other words, music is not a collateral ornament of the world, but its mode of being, its model. The world is "good" – as the biblical text says – to be ordained, living order. And the rest means proportion, correct numerical ratio, harmony. Moving on, the great mechanism of the Universe, becomes a huge musical instrument, the source of a perpetual melody. This is the "sphere music" that the Pythagoreans, the perennis musical, the cosmic concert."[31]

Benedictine nun Hildegard von Bingen[32], who lived in the twelfth century, says that "every element has, as God has ordained, its sound. They all resound as the verse accompanied by the tiger, in a single harmony"; "For", she says, "the soul of man is a bearer of euphoria, and by nature, sound; so he often regrets when he hears the sound from the beginning."
The universe, perfect, harmonious and amazing, is perceived by Pythagoras as a music, a music of the spheres[33]. In modern times, the concept of "fine tuning" complements the notion of Musica Universalis (the music of spheres) with scientific arguments relating to recent discoveries of humanity. Stephen Hawking writes: "The laws of science, as we know them at present, contain many fundamental numbers, like the size of the electric charge of the electron and the ratio of the masses of the proton and the electron... The remarkable fact is that the values of these numbers seem to have been very finely adjusted to make possible the development of life. For example, if the rate of expansion one second after the big bang had been smaller by even one part in a hundred thousand million million, the universe would have recollapsed before it ever reached its present size...."

In his revolutionary book, Six Numbers Only, Martin Rees[34] chooses six universal constants that exemplify how well our universe for Life is regulated.

N, the ratio of the strength of electromagnetism to the strength of gravity for a pair of protons, is approximately 10^{36}. According to Rees, if it were significantly smaller, only a small and short-lived universe could exist.

[29] The 'im' at the end of a Hebrew word means a plural.

[30] Andrei Pleșu, 'Despre îngeri', Humanitas 2003, p. 162.

[31] Ibid.

[32] Hildegard von Bingen, 1098-1179, benedictine visionary abbess, writer, composes and researcher.

[33] The concept of Music of the Spheres is due to Pythagoras who believed that the planets in their movement on the celestial spheres produced harmony (harmonic sounds). In the 5th century BC, Pythagoras conceived the space between Earth and stars as a perfect harmonic interval.

[34] Martin Rees (Baron Rees of Ludlow) is a professor of cosmology and astrophysics at the University of Cambrige and holds the title of "Royal Astronomer" since 1995. In 2005 he was elected president of the Royal Society. He has over 500 research papers published in specialized journals, his research fields being: cosmology, astrophysics of high energies and formation of cosmic structure.

'Jaloane' | 'Milestones'
lifesize, 2016

Epsilon (ε), a measure of the nuclear efficiency of mass is converted to energy. The value of is in part determined by the strength of the strong nuclear force. If were 0.006, only hydrogen could exist, and complex chemistry would be impossible. According to Rees, if it were above 0.008, no hydrogen would exist, as all the hydrogen would have been fused shortly after the big bang.

Omega (Ω), commonly known as the density parameter, is the relative importance of gravity and expansion energy in the Universe. It is the ratio of the mass density of the Universe to the "critical density" and is approximately 1. If gravity were too strong compared with dark energy and the initial metric expansion, the universe would have collapsed before life could have evolved. On the other side, if gravity were too weak, no stars would have formed.

Lambda (λ), commonly known as the cosmological constant, describes the ratio of the density of dark energy to the critical energy density of the universe, given certain reasonable assumptions such as positing that dark energy density is a constant. In terms of Planck units, and as a natural dimensionless value, the cosmological constant, , is on the order of 10−122. This is so small that it has no significant effect on

cosmic structures that are smaller than a billion light-years across. If the cosmological constant were not extremely small, stars and other astronomical structures would not be able to form.

Q, the ratio of the gravitational energy required to pull a large galaxy apart to the energy equivalent of its mass, is around 10–5. If it is too small, no stars can form. If it is too large, no stars can survive because the universe is too violent, according to Rees.

D, the number of spatial dimensions in spacetime, is 3. Rees claims that life could not exist if there were 2 or 4 dimensions of spacetime nor if any other than 1 time dimension existed in spacetime.

These are just a few incredibly peculiar numbers that would make any self-respecting atheist flinch. The perfection of the chemical machinery within the cell, the astronomical ability to encode the DNA[35], the ubiquity of the Flower of Life[36] before the technology makes it possible, the proportions of the human body perfectly connected to the proportion of Phi[37], or the instantaneous communication of entangles particles[38], to be in awe at the incredible universe he lives in. A Kabbalistic interpretation of Genesis "Tohu Va Bohu", is that Tohu – astonishment and Bohu – emptiness, are together, the proper attitude of the any being before the Divine – the reverence for the world created from nothing.

Metropolitan Anthony Bloom, interpreting a passage from the writings of Saint Irenaeus of Lyons, says that mankind, the crown of creation, took a different path to that of angels, represented by the Tree of Life, and preferred that of the Tree of Knowledge (of good and evil), a more difficult, longer, more complicated way, on which one can be lost, but a possible path that has the same finality as that of the Tree of Life, that is, direct communion and obedience to the Creator. The Tree of Knowledge means, among other things, the revelation of God through nature (its observation), through science, art, and music, through other people.

[35] A cubic millimeter of DNA can now be coded with 5.5 Petabytes of information.

[36] The symbol has been used for thousands of years and we find it in Egypt, China, India, Turkey on both American continents, North Africa, Lebanon, Italy, Austria and România.

[37] The proportion found in many animals, plants, DNA, the solar system, art and architecture, music, population growth, stock exchange, etc., is the golden ratio. In the Bible it appears in the measurements of the Ark of the Covenant and Noah's Ark.

[38] Quantum entanglement is a physical phenomenon that occurs when pairs or groups of particles are generated and interact so that the quantum state of of each particle cannot be described independently of the other; even when the particles are separated by a very long distance, the 'communication' between these particles exceeds the speed of light, being instantaneous.

CREATIVE CREATION

Angels, superior to man in the heavenly hierarchy, but not necessarily superior in potency, quoting Sergei Bulgakov "the hierarchical primacy does not necessarily mean ontological superiority"[39], "they communicate to people an unseemly experience of God, and people communicate to angels a more sensitive experience of God."[40] Moreover, Father Dumitru Stăniloae writes that "man is, in a way, more in the image of God than the angels[41] who are created to serve, while man is created to rule and create. The angel is denied a body of flesh, which, in the opinion of Saint John Cassian, was their shortcoming, for if they had, they would not have fallen so pathetically, becoming demons. St. Gregory Palamas says that the mind and possession of the body is a hindrance to falling, for you cannot fall below what your constitution of the body allows for. Man, possessing entirely new gifts in Creation: art, craft, research, senses; forced to alternate labor with prayer, can teach an angel about salvation through crucifixion. Angels know more the depths of God but man knows more about the mystery made evident by the Resurrection."[42] St. Basil the Great is attributed a bold phrase: "Man has, once Grace dwells within him, the valour to become prophet, apostle, angel, even though he is earth and ashes", and Saint Gregory Palamas believes that anyone who truly strives, can become the equal of all heavenly hierarchies (Priests and preachers can become as Guardian Angels, those who control their passions can stand on the ranks of the Dominions, those who cast out demons – on the level of the Powers, the ones who love as Christ – on the level of the Cherubim, those burning in contemplation – on the level of the Seraphim. Thomas Aquinas says that virgins and faithful martyrs can surpass angels.

Angelus Silesius writes: "If you ask me what humanity is, I will answer you immediately, with a single word: over-angelity."[43]

This virtuality of human beings is encouraged by the Savior: "Verily, verily, I say unto you, He that believeth on me, the works that I do shall he do also; and greater works than these shall he do; because I go unto my Father...."[44]

"Heal the sick, cleanse the lepers, raise the dead, cast out devils: freely ye have received, freely give."[45] The imitation of Christ as the goal of life implies a death (of the old self), a resurrection (of the new man), an ascension (of the mind to its source), a transfiguration (following the strive), it means the fighting our own passions in the winderness of temptation, the defeat of one's own will in the Gethsemane, it means to be the salt and the light of the world, to experience the mysteries; and in doing so, man can fulfill his calling teries; of becoming a true Man.

[39] *Pere Serge Boulgakov, L'Echelle de Jacob, L'Age d'Homme, Lausanne, 1987, p. 130.*

[40] *Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Teologia dogmatica ortodoxă, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978, vol. 1, p. 422.*

[41] *Ibid., p. 427, 428.*

[42] *Ibid., p. 436.*

[43] *Angelus Silesius, Călătorul Heruvimic, Humanitas, București, 1999.*

[44] *John 14:12.*

[45] *Mathew 10:8.*

Art, as a statement of reverence for Creation, is meant to continue its purpose of educating and serving beauty. Art has become journalism, social criticism, exhibitionism and public neurosis. Fear of beauty, for the sake of the immediate, shocking and spectacular, has removed contemporary artists from their prophetic purpose when a creative flow is associated with spiritual search.

The philosopher and aesthetician Roger Scruton says, "The sacred and beautiful sit together, like two doors that lead to one room where we find our home."

Linda-Saskia Menczel
28 May 2018
(Feast of saint Elena Manturova)

Octava În-cifrată

Demersul cognitiv al autoarei se revendică din spațiul abisal al insondabilelelor mistere pre-cosmogonice, traseu arhetipal ce sondează profund relația tripartită dintre logosul creator, creatură și simbol, ca liant difuz încifrat ce evocă subtil, gradual, intangibilul act creator dintru-nceputuri, instanța primă, monada de dinaintea geometriei.

Opera sculpturală se ancorează ferm în geometria sacră, materializând imponderabile configurări ale vacuității eterului quantic ce prinde consistență volumetrică, plăsmuite din ectoplasma onctuoasă, răvășitoare, a comuniunii dintre spirit și întrupare. Căci din magma clocotitore Linda Menczel dislocă magnifice mesaje absconse, adânc criptate, ce se nasc aproape sonor, plonjând în materia sculpturală. Seriile de caractere ale alfabetului sacru ebraic materializează trepidant fregmente din codul divin al creației. Artista reușește astfel prin ale sale plăsmuiri să aducă la propriu frânturi celeste coborâte în matricea materiei, bronzurile sale grăiesc în limbajul spectral al oglinzii de aur ce evocă mirajul perfecțiunii Demiurgului în cheia unitară a paradoxului dintre lumină și întuneric.

Relația alfa-numerică trimite spre liziera tainică dintre numerele naturii și esențele spiritului întrupat, ce astfel reconciliază perpetuu hiatusul cognitiv fertil dintre intuiție și rațiune, dintre sentiment și raționament, abolind prin opera creată aparenta fractură. Sculptura Lindei Menczel, de o rară profunzime în peisajul actual, invadat aproape până la sufocare de reflexul redundant al ductului stilistic postmodern, asumându-și central un efect mesianic în sensul resurecției axiologice, divinitatea validând astfel legile morale ce emerg tranșant prin întreg demersul creator ce evocă anagogic octava ascendentă spre gloria triumfală a sacrului.

Litere, numere, cuvinte, forme ce derivă tainic din geometria inefabilă a sacrului, siluete preschimbate în torțe de fum, volume învăluite în diafane văluri semantizate prin șiruri de fraze picurate suav din lumina copleșitoare, transcendentală a necreatului, adăugate apotropaic prin texte veșmânt ale cuvântului viu.

Gabriel Kelemen
Critic de artă
Timișoara, 2018

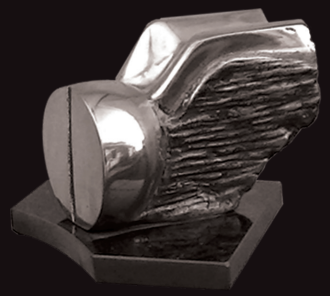

'Inspirație' | 'Inspiration'
bronze, 2002

'Înger dormind' | 'Slumbering Angel',
bronze, 11/9/11cm, 2002

The Enciphered Octave

The cognitive approach of the author comes from the abyssal space of the inscrutable pre-cosmogonic mysteries, the archetypal path that deeply explores the tripartite relationship between the creative logos, the creature and the symbol, as a diffused connection that subtly and gradually evokes the intangible act of creation from the beginning of time, the primordial instance, the monad from before geometry.

The sculptural work is firmly anchored in the sacred geometry, materializing impenetrable configurations of the vacuity of the quantic ether that takes on a volumetric consistency, forged from the unctuous and discomposing ectoplasm of the communion of spirit and incarnation. Because from the tumultuous magma, Linda Menczel dislodges magnificent absconded messages, deeply encrypted, which are born almost sonorously, plunging into the sculptural matter. The character series of the Hebrew sacred alphabet tremulously materialize fragments of the divine code of creation. Through her inventions, the artist thus succeeds to bring into being celestial fragments into the matrix of matter. Her bronze works speak in the spectral language of the golden mirror that evokes the mirage of the Demiurge's perfection in the unitary key of the paradox between light and darkness.

The alpha-numerical relationship is reminiscent of the mysterious boundary between the numbers of nature and the essences of the incarnated spirit, which thus permanently reconcile the fertile cognitive hiatus between intuition and reason, between feeling and reasoning, abolishing the apparent fracture by the work created. Linda Saskia Menczel's sculpture is of rare depth in the current scene, invaded almost to suffocation by the redundant reflex of the postmodern stylistic duct, assuming centrally a Messianic effect in the sense of axiological resurrection, the divinity thus validating the moral laws that emerge trenchantly throughout the creative process that evokes anagogically the ascendant octave to the triumphal glory of the sacred.

'Trup și suflet' | 'Body and Soul' bronze, 2002

Letters, numbers, words, shapes derived mysteriously from the ineffable geometry of the sacred, silhouettes turned into smoke torches, volumes enshrouded in semantized ethereal veils by phrases suavely trickled from the overwhelming, transcendental light of the uncreated, apotropaically added by attire-texts of the living word.

Linda Menczel's artwork places the protagonist in the area of the sacred esthetics, or rather the esthetized sacredness, which thus reverberates consonantly like a constant prayer, a mysterious and unique oasis of celestial astonishment, which elevates to glory the hidden looks of the inner eyes.

Gabriel Kelemen
Art critic
Timişoara, 2018

Dynamus

MUSICA UNIVERSALIS

'Musica Universalis'
2018

Musica Universalis

'Transfiguration'
'Schimbarea la față'
size: 70/43/20 cm
2013

'Chrismation'
'Mirungerea'
size: 40/20/10 cm
2011

'Giving'
'Milostenie'
size: 16/28/13 cm
2012

'Salt of the Earth'
'Sarea pământului'
size: 16/17/12 cm
2012

'Light of the World'
'Lumina Lumii'
size: 20/46/20 cm
2012

'The sermon on the mount'
'Predica de pe munte'
size of bronze: 20/20/20 cm
2013

'Ressurection'
'Înviere'
size of bronze:
53/37/45 cm
2012

'The log and the speck'
'Bârna și paiul'
size: 38/52/11 cm
2013

'Temptation in the wilderness'
'Ispitire în deșert'
bronze and stone
size of bronze: 30/37/26 cm
2013

'Ascension'
'Înălțare'
size of bronze:
65/26/10 cm
2013

'Holy Orders'
'Preoție'
size of bronze: 52/38/17 cm
2011

'Confession'
'Spovedanie'
size: 21/28/13 cm
2011

'The Anointing of the sick'
'Maslu'
size of bronze: 16/40/26 cm
2011

'The Eucharist'
'Euharistie'
size of bronze: 9/25/26 cm
2011

'Baptism'
'Botez'
size of bronze:
44/21/12 cm
2011

'Birth'
'Naşterea'
size of bronze:
20/23/28 cm
2013

'Apostles'
'Apostoli'
size of bronze: 17/38/18 cm
2013

'The gift'
'Darul'
size: 16/11/8 cm
2013

'Marriage'
'Cununia'
size of bronze:
49/36/12 cm
2011

'Soul Anatomy'
'Anatomia Sufletului'
size: 57/18/15 cm
2016

'Gethsemane'
'Ghetsemani'
size: 28/31/22 cm
2013

'Nu oricine îmi va spune Doamne, Doamne..'
'Not anyone who calls me Lord, Lord...'
size: 16/15/8 cm × 8
2013

'Stairway to Freedom'
'Trepte spre libertate'
size of bronze: 32/35/24 cm
2014

'Kenosis'
size of bronze: 58/37/19 cm
2017

'Don't judge, lest you be judged'
'Nu judeca ca să nu fi judecat'
size: 32/12/17 cm × 4
2013

1

2

3

4

5

'Beatitudes'
'Fericirile'
size: 41/27 cm
2013

6

7

8

1. *Blessed are the poor in spirit | Fericiţi cei săraci cu duhul*
2. *Blessed are those who mourn | Fericiţi cei ce plâng*
3. *Blessed are the meek | Fericiţi cei blânzi*
4. *Blessed are those who hunger and thirst for righteousness | Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate*
5. *Blessed are the merciful | Fericiţi cei milostivi*
6. *Blessed are the pure in heart | Fericiţi cei curaţi cu inima*
7. *Blessed are the peacemakers | Fericiţi făcătorii de pace*
8. *Blessed are those who are persecuted for righteousness sake | Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate*
9. *Blessed are you when others revile you and persecute you | Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni*

9

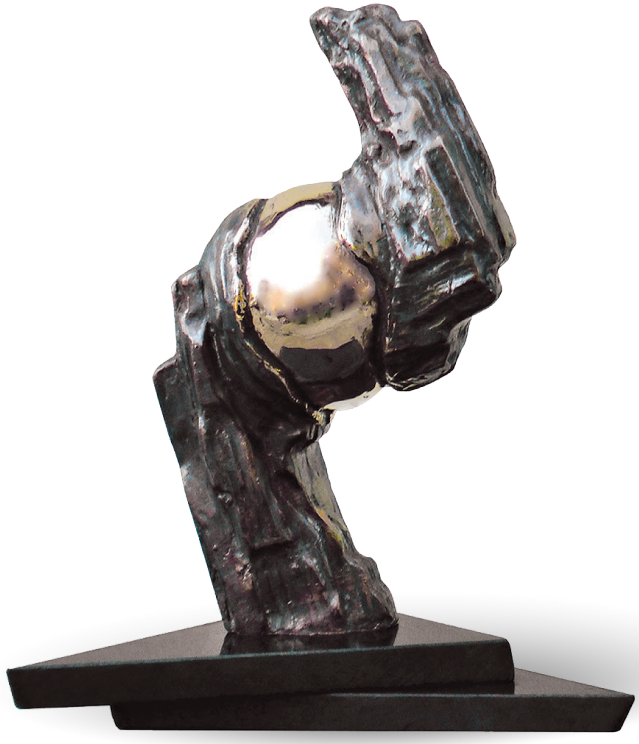

'The Annunciation'
'Bunavestire'
size: 30/21/13 cm
2013

'The narrow gate'
'Poarta cea strâmtă'
size: 44/21/2 cm
2013

'Stylite'
'Stâlpnic'
size of bronze:
56/17/14 cm
2016

'Heart of hearts'
'Inima Inimilor'
size of bronze: 51/32/21 cm
2013

'Soulmate'
'Jumătatea'
size of bronze:
22/17/13 cm
2005

'Global Transformation'
'Transformare Globală'
size of bronze:
26/26/26 cm
2009

'Uranus-Freedom'
'Uranus-Libertate'
size of bronze:
27/17/12 cm
2001

'Terra'
size of bronze:
15/14/6 cm
2001

'Soul'
'Suflet'
size of bronze:
28/16/12 cm
2001

'Spirit'
'Spirit'
size of bronze:
31/13/13 cm
2001

'Mercury-Mind'
'Mercur-Rațiune'
size of bronze:
18/16/4 cm
2001

'Saturn-Time'
'Saturn-Timp'
size of bronze:
16/20/13 cm
2001

'Pluto-Will'
'Pluton-Voință'
size of bronze:
17/22/8 cm
2001

'Venus-Feeling'
'Venus-Simțire'
size of bronze:
21/22/10 cm
2001

'Jupiter-Grandour'
'Jupiter-Grandoare'
size of bronze:
27/25/10 cm
2001

'Sun-Spirit'
'Soare-Spirit'
size of bronze:
15/5/7 cm
2001

'Sence'
'Sens'
size: 27/16/20 cm
2001

'Within'
'Lăuntric'
size: 21/16/15 cm
2016

'Man'
'Omul'
size: 35/16/18 cm
2001

'Parent'
'Părintele'
size of bronze:
36/26/11 cm
2006

'Movements of the Soul'
'Mișcările Sufletului'
21/16/15 cm,
2016

'Fruit of Eden'
'Fructul Edenului'
size of bronze:
34/20/11 cm
2006

'The Circuit'
'Circuit'
size of bronze:
12/24/18 cm
2005

'DNA of the Soul'
'ADN-ul Sufletului'
size of bronze:
12/18/8 cm
2005

'Revealing the Concealed'
'Revelarea celor ascunse'
size of bronze:
22/15/9 cm
2006

'Umbilical Chord'
'Cordon Ombilical'
size of bronze:
19/13/4 cm
2006

'One'
'Unul'
size of bronze:
12/21/17 cm
2006

'Regeneration'
'Regenerare'
size of bronze:
18/17/10 cm
2005

'Miracle'
'Miracol'
size of bronze:
34/34/21 cm
2006

'Medium'
'Medium'
size of bronze:
34/34/26 cm
2006

'Water and Immortality'
'Apă și imortalitate'
size of bronze:
34/34/24 cm
2006

'Yod'
size of bronze:
34/34/26 cm
2008

'The Eye'
'Ochiul'
size of bronze:
34/34/26 cm
2009

'Communion'
'Comuniune'
size of bronze:
34/34/26 cm
2010

'Prosperity'
'Prosperitate'
size of bronze:
26/26/1 cm
2008

'Time travel'
'Călătorie în timp'
size of bronze:
12/22/30 cm
2006

'Silent Partner'
'Partenerul din umbră'
size: 30/26/16 cm
2006

'Dream'
'Vis'
size of bronze: 38/18/13 cm
2006

'Prophecy and Universes'
'Profeții și Universuri'
size of bronze: 21/14/15 cm
2006

'Nekudah Shebalev'
'Punctul din inimă'
size of bronze: 28/18/18 cm
2014

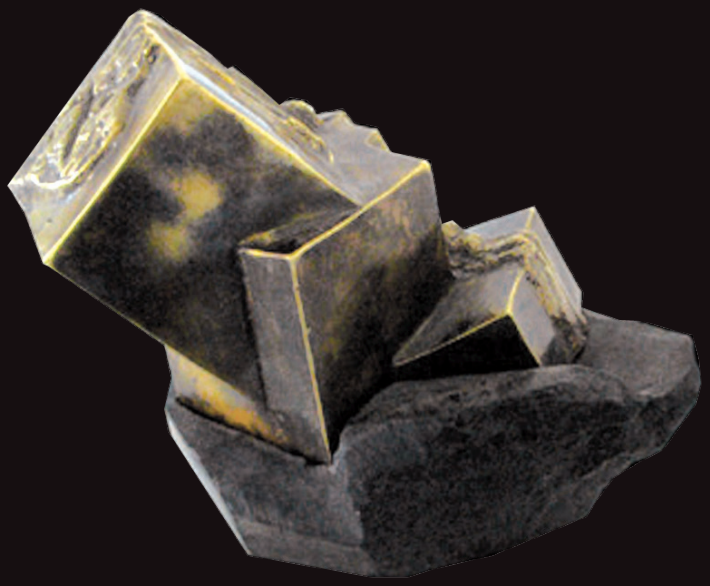

'The Great Escape'
'Marea Evadare'
size of bronze:
17/12/13 cm
2005

'Sharing'
'Împărtășire'
size of bronze:
21/31/6 cm
2008

'Road to Royalty'
'Drum spre Regalitate'
size of bronze:
20/25/10 cm
2008

'The Blueprint'
'Arhiplan'
size of bronze:
14/14/5 cm
2006

'Passion'
'Pasiune'
size of bronze:
15/20/11 cm
2005

'Listening'
'Ascultare'
size of bronze:
13/15/9.5 cm
2005

'Victory'
'Victorie'
size of bronze:
11/14/15 cm
2006

'Finding the Way'
'Regăsirea direcției'
size of bronze:
10/10/10 cm
2005

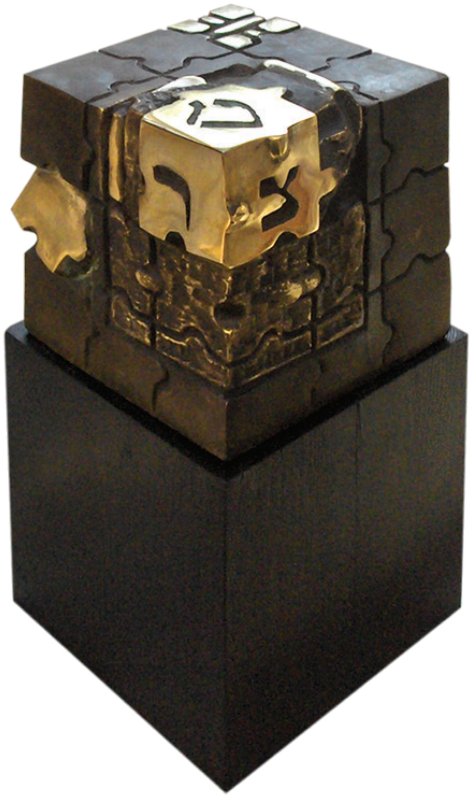

'Freedom'
'Libertate'
size of bronze:
14/14/14 cm
2008

'Inner Beauty'
'Frumusețe Interioară'
size of bronze:
17/22/15 cm
2008

'Vortex'
size of bronze:
28/28/7 cm
2009

'Legacy'
'Moștenire'
size of bronze:
80/45/4 cm
2000

'Ichtis'
size of bronze:
31/21/5 cm
2018

'The Alchemist'
'Alchimistul'
70/40/40cm
2000

'Togetherness'
'Împreunare'
size of bronze: 23/23/15cm
2010

'Heart of the Aragonite'
'Inima Aragonitului'
size: 30/43/13cm
Copper on Aragonite
2005

'Neptune-Ideal'
'Neptun-Ideal'
size of bronze:
34/14/10 cm
2001

'Mars-Might'
'Marte-Forță'
size of bronze:
16/15/9 cm
2001

'The 72 Names' / 'Cele 72 de Nume'

Bas reliefs / Basoreliefuri / 18/18 cm

'Vails' / 'Voaluri'
1998 – 2016

'Lesson on the cube'
'Lecția despre Cub'
fountain / fântâna
2005
Plevnei Square, Timișoara
România

'Adam'
Stone
2009
Triade sculpture park
Timișoara, România

'Stone detachment'
'Detașare în piatră'
marble / marmură
2017

'Marble Alive'
'Marmura vie'
2004

'Creature'
'Creatură'
Granit
2004

'Living being'
'Vietate'
2004

'Meeting Yourself'
'Cunoscându-te'
Marmură albă și roșie
White and red marble
350/100/100 cm
Colecție Privată
Private collection
2013

"5"
Concrete
Beton, Lifesize
Csongrad, Hungary
2004

Maestro/Maestrul Peter Jecza
Triade Foundation Timișoara
2013

Academian/Academician Ioan Anton
Technical Institute Timișoara
2013

Prince Eugene of Savoy
Prințul Eugen de Savoia
Central Park Timișoara, 2009

Prince Eugene of Savoy
Prințul Eugen de Savoia
Central Park Timișoara, 2009

SOLO EXHIBITIONS IN GALLERIES:

2018 'Musica Universalis', Art Museum, Timișoara, România
2016 'Becoming' Pygmalion Gallery, Timișoara, România
2013 'Confession II' Helios Gallery, Timișoara România
2011 'Confession' Helios Gallery, Timișoara România
2009 'Shemot-Names' Helios Gallery, Tiffin University, Timișoara, România
2007 'Codex' CJT, Opera House Timișoara, România
2006 'Exodus 14.19-21', Helios Gallery, Timișoara, România
2006 'Secrets and Secret Places' Artis Gallery Bucharest, România
2004 'Persona' Helios Gallery Timișoara, România
2002 'Secret', Helios Gallery, Timișoara, România
2001 'Temple', Helios Gallery, Timișoara, România
1998 'Initiation', Art Gallery, Timișoara, România

SOLO EXHIBITION IN PUBLIC VENUES:

2016 'Embodiment' Banatul Philharmonic, Timișoara, România
2008, 2009 Iulius Mall Timișoara, România
2005 Tiriac Bank, Timișoara, România
2005, 2006 Expozodiac, Expovest, România
2003 Hypocrate Center, Timișoara, România
2000 Politechnique Center, Timișoara, România

MONUMENTAL WORK:

2013 'Meeting yourself', private collection, România
2013 Bust of Dean Ioan Anton' Timișoara Technical Institute, România
2009 'The Story of Adam' Triade Sculpture Park, Timișoara, România
2009 Bust of Prince Eugene of Savoy, Central park, Timișoara, România
2005 'The Cube' Fountain, Plevnei Square, Timișoara, România
2004 '5' Muvezstelep Congrag, Hungary
1998 'Golgotha', Triade Collection, Timișoara, România

GROUP EXHIBITIONS (SELECTION):

2018 'Artbox Project' New York, USA
2018 Românian Pavilion, European Parliament, Bruxelles, Belgium
2018 'Angels' Metripolitan Cathedral Timișoara, România
2018 'National salon of small plastics', Braila, România
2017 'Prize winners Salon', Helios Gallery, Timișoara, România
2017 'Meeting Point' biennale Arad, România
2017 'Prize winners Salon' Helios Gallery, Timișoara, România
2004 'Plein Air', Szeged/ Csongrad, Hungary
2003 'County Salon', Timișoara, România
2002 HBV Bank, Timișoara, România
2002 'County Salon', Timișoara, România
2002 '8th of March', Timișoara, România
2002 HBV Bank, Timișoara, România
2002 'Small Sculpture Biennale', Arad, România
2002 'County Salon', Timișoara, România
2002 Helios Gallery, Timișoara, România
2001 'The Ambient', Sondrio, Italy
2001 'Verdi', Rome, Italy
2001 HBV Bank, Timișoara, România
2001 'The Brancusi Paradigm', Timișoara, România
2001 'County Salon', Timișoara, România
2001 'Mosaic' Helios Gallery, Timișoara, România
2000 'Sincretic Vizual 1',Timișoara, România
2000 'Bronze' Timișoara, România
2000 'County Salon', Timișoara, România
2000 'Small Sculpture Biennale', Arad, România
1998 'Armedica Salon', Arad, România
1998 'National Art Salon', Reșița, România
1996 Helios Gallery, Timișoara, România
1994–1998 Western University Timișoara, România
1993 Freiburg, Germany
1991, 1992 'Student Fest', Timișoara, România
1989 Johannesburg, South Africa

DOR GROUP EXHIBITIONS:

2005 'Dor' Giechburg Castle, Germany
2004 'Dor' Sculptors' Kiel, Germany
2003 'Dor' Helios Gallery, Timișoara, România
2003 'Dor' Villa Leon, Nurnberg, Germany
2003 'Dor' Giechburg Castle, Germany
2003 'Dor' Sparkasse Bamberg, Germany
2003 'Dor' Freistadt, Germany
2003 'Dor' Kolping-Werk, Frankfurt, Germany
2002 'Dor' Giechburg Castle, Germany
2002 'Dor' Parsberg Castle, Germany
2002 'Dor' Raiffesenbank, Neumarkt, Germany
2002 'Dor' KunstWerk, Rattelsdorf, Germany
2002 'Dor' Studio 13, Bamberg, Germany
2002 'Dor' Landratsamt, Bamberg, Germany

COLLABORATIONS, ILLUSTRATIONS, BOOKS:

2018 'Photolog', Art Press publishing
2017 'Artist of the month', La doua Bufnite, Timișoara, România
2014–2015 Illustrator for Agnos and Christiana Publishig Houses
2006, 2014 Camarilla Culturala Association, lecturer
2002 'Save the Children' foundation, art sponsor
2016 Orizont Magazine – illustrator
2016 Emotion and Embodiment, Banatul Philharmonic, Timișoara, România
2014–2015 Illustrator for Agnos and Christiana Publishig Houses
2005 Littera Online Magazine – illustrator
2000 Academic Cultural Foundation Timișoara: 'Angels and Revelations'
2000 Academic Cultural Foundation Timișoara: 'Swinging Jazz'
2000 'Orizonturi Universitare' foundation, art sponsor

ACTION SCULPTURE:

2016 'The other' Pygmalion Gallery, Museum Night, Timișoara, România
2004 'Mathusalem Muvesztelep, Csongrad, Hungary
2003 'The Passion' Yes Group, Tmisoara, România

SCOLARSHIP:

1994 Restoring Baroque Sculpture, Vienna, Austria

SYMPOSIUMS, ARTIST CAMPS:

2017 'European Bridges', Eforie Sud, România
2016 'European Bridges', Eforie Sud, România
2004 'Bronze Symposium', Csongrad, Hungary
2004 'Plein Air' Congrad, Hungary
2004 'Concrete Symposium' Csongrad, Hungary
2004 'Svetionik' Begec, Serbia & Montenegro
1996 Macea Castles' art Camp, România
1994 Art Camp, Sasca Română, România
1994 Art Camp, Sibiu Museum, România

CLINICA DE BERE

Sanum Per Cervisiam

WWW.CLINICADEBERE.RO SHOP.CLINICADEBERE.RO

www.edituradatagroup.ro

editura DATAGROUP